

Pregar la Paraula

Temps durant l'any
Festa de Crist Rei
24 de novembre de 2019

Pregària inicial

Pare, tu que ets font de vida, dóna'ns la gràcia de respondre a la crida del teu Fill Jesús que ens ha fet amics seus. Fes que seguint-lo a Ell, el nostre mestre i pastor, visquem el seu manament nou i ens mantinguem en el camí de la veritat. Per Jesucrist, el teu Fill i Senyor nostre.

Llegeixo la Paraula

Lc 23,35-43

En aquell temps, les autoritats es reien de Jesús clavat en creu i deien: «Ell, que en salvava d'altres, que se salvi ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit». Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix». Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus».

Un dels criminals penjats a la creu, també li deia insultant-lo: «¿No ets el Messies? Salva't a tu mateix i a nosaltres». Però l'altre, renyant-lo, li respongué: «¿Tu que estàs sofrint la mateixa pena tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal». I deia: «Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne». Jesús li respongué: «T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís».

Entenc la Paraula

1. Lluc considera que és molt important la manera com Jesús assumeix el moment definitiu de la seva mort: quan podria ser objecte de llàstima i de compassió, Ell està disposat a consolar i animar als qui el planyen (28-31); quan qualsevol altre respondria amb violència a les burles i els insults, Jesús respon amb el perdó; tractat com malfactor i posat entre malfactors, Jesús acull el lladre penedit i li promet la seva companyia en el regne. En resum, per a Lluc el moment de la creu és el moment cimal de la vida de

Jesús, aquí és on queda a la vista de tots, demostrada i testificada la reialesa de Jesús: rei just que perdona, acull i comparteix el seu regne amb els qui vulguin acceptar-lo.

Lucas envolta la mort de Jesús d'esdeveniments còsmics: la foscor per falta del sol (44), i també d'un fenomen de tipus religiós, però també de connotacions universals: el vel del temple que s'esquinça (45). Amb això vol indicar l'evangelista que el temps escatològic s'inaugura ara: el vel del temple que obstaculitzava l'accés a Déu ha quedat esquinçat, amb la qual cosa ja no hi ha cap barrera per inaugurar aquesta nova era. El centurió confirma la mort de Jesús. Fidel al Pare, Jesús no desconfia d'Ell ni tan sols al moment definitiu de la seva vida, a les seves mans confia el seu esperit; i, fidel al Fill, al que havia declarat predilecte en el baptisme i en l'escena de la transfiguració, el Pare ho acull.

2. Segons l'Evangeli d'avui, hi havia en la part superior de la creu de Jesús una inscripció que deia: «Aquest és el rei dels jueus». Els soldats es burlaven de Jesús dient: «Si tu ets el rei dels jueus, salva't». A l'evangeli de Joan, Pilat pregunta directament a Jesús si ell és rei. Jesús respon: «La meua reialesa no és d'aquest món». És la millor síntesi del sentit de la reialesa de Jesús. A l'Apocalipsi Jesús és anomenat «Rei de Reis i Senyor de Senyors» (19,16), però Jesús regna com a Anyell degollat, amb la força de la seva Paraula. Mai no apareix exercint el poder polític, el poder monàrquic, el poder de dominació.

En tota la tradició sinòptica, Jesús és Rei perquè predica i inaugura el Regne de Déu. En temps de Jesús hi havia moltes concepcions de Regne de Déu. Els grups nacionalistes identificaven el Regne de Déu amb la restauració de la monarquia davídica, la qual cosa significava un enfrontament violent amb els romans. Jesús no assumeix mai aquesta posició. Els sacerdots identificaven el Regne amb la restauració del Temple. Jesús va deslegitimar el temple com a cova de lladres i com a casa de mercat i el va substituir pel temple del seu cos. Els fariseus, finalment, identificaven el Regne amb l'imperi de la llei: el Messies ensenyaria a tot el poble a complir perfectament la llei i així construiria el Regne de Déu. Clarament aquesta no és la posició de Jesús, que transgredí contínuament la llei per posar-la al servei de la vida humana. Jesús va identificar positivament el Regne de Déu amb la vida del poble pobre i oprimit. Jesús és Rei, perquè sana els malalts i dona vida als morts. Jesús és Rei, perquè ha vingut a portar vida i vida a desdir (Jn 10, 10).

Medito la Paraula

Un dels detalls que fan del fragment evangèlic d'avui una petita joia teològica i espiritual és observar que tots reclamen que Jesús se salvi a si mateix i consideren que el fet de no fer-ho és la prova evident que no és més que un farsant amb pretensions pseudodivines. Li ho diuen les autoritats, li ho diuen els soldats, li ho diu un dels dos condemnats al mateix suplici que ell. És la consigna. I, efectivament, aquesta és la consigna del món: la mesura del valor d'una persona és la seva capacitat de ser poderós i prestigiós, i d'estar a cobert de tot tipus de fracàs.

I en canvi, Jesús, davant la triple provocació amb aquesta consigna, ni tan sols respon: no hi ha resposta possible, no es pot demostrar que «salvar-se un mateix» no té cap interès per al que vulgui ser veritablement persona (que és el mateix que dir ser veritablement fill de Déu). Jesús, al final, les úniques paraules que diu són les úniques que li interessin: el consol definitiu per al lladre penedit, per al pobre desgraciat que no espera miracles sinó només una mica de comprensió i tendresa.

Aquest fragment evangèlic ha de conduir-nos, en primer lloc, a estimar més a Jesús, perquè veiem que ell és, totalment, amor i especialment amor envers els febles de tota classe (visquem la comunió d'avui com una gran experiència d'amor!). En segon lloc, ha de portar-nos a preguntar-nos -quantes vegades ho hem fet, quantes més l'haurem de fer!- quants esforços dediquem a "salvar-nos a nosaltres mateixos" (=a estar bé nosaltres) enfront dels quals dediquem a fer el que Jesús feia. I en tercer lloc, ha de portar-nos a pensar en els criteris d'actuació de la nostra Església, la universal i la més pròpera: Jesús no va fer valer mai cap dret, no va voler estalviar-se cap dificultat, no va pretendre imposar cap llei. Es va limitar a estimar infinitament, i a estimar més als desgraciats de qualsevol tipus!

Prego amb la Paraula

Recorda't de nosaltres, Senyor!

Senyor, Jesús,
tu que ets la Paraula de Déu,
tu que ets la Font de la vida,
ens estàs «parlant» amb la teva mort
més encara que amb la teva vida.

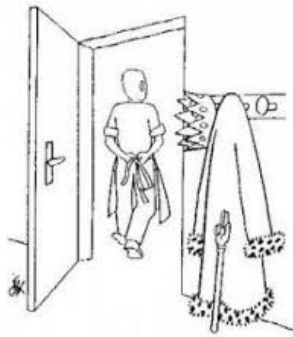
Quan parles ens dius ben clar
quina mena de rei ets tu,
i quina estranya missió és la teva:
aquesta que t'ha portat fins a la creu.

Ens tornes a dir que si ets rei
no és per a salvar-te tu mateix,
sinó per salvar els pobres i els malalts
per salvar aquells que viuen aclaparats
per una vida que se'ls ha travessat.

Recorda't de nosaltres, Senyor,
perquè som d'aquells
que tu vas venir a buscar i a salvar.

I fes que nosaltres no oblidem
quina mena de regne ens ofereixes:
perquè el regne que nosaltres somiem
sigui debò el que tu anunciaves,
i et va portar fins al tron de la creu...

La imatge

Pregària final

Senyor Jesucrist, et donem gràcies per l'amor amb què has acompanyat i continues acompanyant els teus deixebles. Gràcies per haver compartit amb nosaltres la teva relació amb el Pare i amb l'Esperit. Fes, Senyor, que ens mantinguem en tu com els sarments en el cep que els sosté i els nodreix i que per això donem fruit. Tu que vius i regnes amb el Pare en la unitat de l'Esperit Sant pels segles dels segles. Amén.

Orar la Palabra

Tiempo Ordinario
Fiesta de Cristo Rey
24 de noviembre de 2019

Oración inicial

Padre, tú que eres fuente de vida, danos la gracia de responder al llamado de tu Hijo Jesús que nos ha hecho sus amigos. Haz que siguiéndole a Él, nuestro maestro y pastor, vivamos su mandamiento nuevo y permanezcamos en el camino de la verdad. Por Jesucristo tu Hijo y Señor nuestro.

Leo la Palabra

Lc 23,35-43

En aquel tiempo, las autoridades hacían muecas a Jesús, diciendo: «A otros ha salvado; que se salve a sí mismo, si él es el Mesías de Dios, el Elegido.» Se burlaban de él también los soldados, ofreciéndole vinagre y diciendo: «Si eres tú el rey de los judíos, sálvate a ti mismo.» Había encima un letrero en escritura griega, latina y hebrea: «Éste es el rey de los judíos.» Uno de los malhechores crucificados lo insultaba, diciendo: «¿No eres tú el Mesías? Sálvate a ti mismo y a nosotros.» Pero el otro lo increpaba: «¿Ni siquiera temes tú a Dios, estando en el mismo suplicio? Y lo nuestro es justo, porque recibimos el pago de lo que hicimos; en cambio, éste no ha faltado en nada.» Y decía: «Jesús, acuérdate de mí cuando llegues a tu reino.» Jesús le respondió: «Te lo aseguro: hoy estarás conmigo en el paraíso.»

Entiendo la Palabra

1. Lucas considera que es muy importante la manera como asume Jesús este momento definitivo de su muerte: cuando podría ser objeto de lástima y de compasión, Él está dispuesto a consolar y animar a quienes lo lloran (28-31); cuando cualquiera respondería con violencia a las burlas y los insultos, Jesús responde con el perdón; tratado como malhechor y puesto entre malhechores, Jesús acoge al ladrón arrepentido y le promete su compañía en el reino. En suma, para Lucas el momento de la cruz es el momento cumbre de la vida de Jesús, aquí es donde queda a la vista de

todos, demostrada y atestiguada la realeza de Jesús: rey justo que perdona, acoge y comparte su reino con quienes quieran aceptarlo.

Lucas rodea la muerte de Jesús de acontecimientos cósmicos: la oscuridad por falta del sol (44), y de un fenómeno de tipo religioso, pero también de connotaciones universales: el velo del templo que se rasga (45). Con ello quiere indicar el evangelista que el tiempo escatológico se inaugura ahora: el acceso a Dios obstaculizado por el velo del templo ha quedado franqueado, con lo cual ya no hay ninguna barrera para inaugurar esta nueva era. El centurión confirma la muerte de Jesús. Fiel al Padre, Jesús no desconfía de Él ni siquiera en el momento definitivo de su vida, en sus manos confía su espíritu; y, fiel al Hijo, al que había declarado predilecto en el bautismo y en la escena de la transfiguración, el Padre lo acoge.

2. Según el Evangelio de hoy, había en la parte superior de la cruz de Jesús una inscripción que decía: "Este es el rey de los judíos". Los soldados se burlaban de Jesús diciendo: "Si tú eres el rey de los judíos, sálvate". En el evangelio de Juan, Pilatos pregunta directamente a Jesús si él es rey. Jesús responde: "Mi reino no es de este mundo". Es la mejor síntesis del sentido de la realeza de Jesús. En el Apocalipsis Jesús es llamado "Rey de Reyes y Señor de Señores" (19, 16), pero Jesús reina como Cordero degollado, con la fuerza de su Palabra. Nunca aparece ejerciendo el poder político, el poder monárquico, el poder de dominación.

En toda la tradición sinóptica, Jesús es Rey porque predica e inaugura el Reino de Dios. En tiempos de Jesús había muchas concepciones de Reino de Dios. Los grupos nacionalistas identificaban el Reino de Dios con la restauración de la monarquía davídica, lo que significaba un enfrentamiento violento con los romanos. Jesús no asume nunca esta posición. Los sacerdotes identificaban el Reino con la restauración del Templo. Jesús deslegitimó el templo como cueva de bandidos y como casa de mercado y lo sustituyó por el templo de su cuerpo. Los fariseos, finalmente, identificaban el Reino con el imperio de la ley; el Mesías enseñaría a todo el pueblo a cumplir perfectamente la ley y así construiría el Reino de Dios. Claramente ésta no es la posición de Jesús, que transgredió continuamente la ley para ponerla al servicio de la vida humana. Jesús identificó positivamente el Reino de Dios con la vida del pueblo pobre y oprimido. Jesús es Rey, porque sana a los enfermos y da vida a los muertos. Jesús es Rey, porque ha venido a traer vida y vida en abundancia (Jn 10, 10).

Medito la Palabra

Uno de los detalles que hacen del fragmento evangélico de hoy una pequeña joya teológica y espiritual es observar que todos reclaman que Jesús se salve a sí mismo y consideran que el hecho de no hacerlo es signo patente de que es simplemente un farsante con pretensiones pseudodivinas. Se lo dicen las autoridades, se lo dicen los soldados, se lo dice uno de los dos condenados al mismo suplicio que él. Es la consigna. Y, efectivamente, esta es la consigna del mundo: la medida del valor de una persona es su capacidad de ser poderoso y prestigioso, y de estar a cubierto de todo tipo de fracaso.

Y en cambio, Jesús, ante la triple provocación con esta consigna, ni siquiera responde: no hay respuesta posible, no se puede demostrar que "salvarse a uno mismo" no tiene ningún interés para que el que quiera ser verdaderamente persona (que es lo mismo que decir ser verdaderamente hijo de Dios). Jesús, al final, las únicas palabras que dice son las únicas que le interesan: el consuelo definitivo para el ladrón arrepentido, para el pobre desgraciado que no espera milagros sino sólo un poco de comprensión y ternura.

Este fragmento evangélico debe conducirnos, en primer lugar, a amar más a Jesús, porque vemos que él es, totalmente, amor y especialmente amor para con los débiles de toda clase (¡vivamos la comunión de hoy como una gran experiencia de amor!). En segundo lugar, debe llevarnos a preguntarnos -¡cuántas veces lo hemos hecho, cuántas más lo tendremos que hacer!- cuántos esfuerzos dedicamos a "salvarnos a nosotros mismos" (=a estar bien nosotros) frente a los que dedicamos a hacer lo que Jesús hacía. Y en tercer lugar, debe llevarnos a pensar en los criterios de actuación de nuestra Iglesia, la universal y la más cercana: Jesús no hizo valer nunca ningún derecho, no quiso ahorrarse ninguna dificultad, no pretendió imponer ninguna ley. ¡Se limitó a amar infinitamente, y a amar más a los desgraciados de cualquier tipo!

Rezo con la Palabra

¡Acuérdate de nosotros, Señor!

Señor, Jesús,
tú que eres la Palabra de Dios,
tú que eres la Fuente de la vida,

nos «has hablado» con tu muerte
más aún que con tu vida.

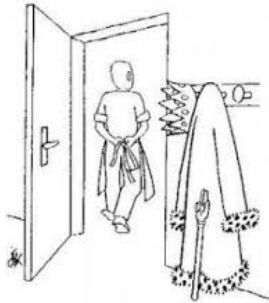
Nos hablas para decirnos
qué clase de rey eres tú,
y qué extraña misión es la tuya,
ésa que te ha llevado hasta la cruz.

Nos vuelves a decir que si eres rey
no es para salvarte a ti mismo.
Es para salvar a pobres y enfermos,
para salvar a quienes viven agobiados
por el peso de una vida que les supera.

Acuérdate de nosotros, Señor,
pues formamos parte de aquéllos
a quienes tú viniste a buscar y a salvar.

Y haz que nosotros no olvidemos
qué clase de reino nos ofreces:
ya que el reino que nosotros soñamos
podría no ser aquel que tú anunciabas...

La imagen

Oración final

Señor Jesucristo, te damos gracias por el amor con que has acompañado y sigues acompañando a tus discípulos. Gracias por haber compartido con nosotros tu relación con el Padre y con el Espíritu. Haz, Señor, que permanezcamos en ti como los sarmientos en la vid que los sostiene y los alimenta y que por ello demos fruto. Tú que vives y reinas con el Padre en la unidad del Espíritu Santo por los siglos de los siglos. Amén.